

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Rapportering over voortgang van opvulling en natuurinrichting van de groeve 'Lugo/Artilaval' in Dilsen-Stokkem

Samenvatting

De Vlaamse Regering stelde op 23 maart 2012 het gewestelijk RUP 'Afbakening van de gebieden voor de winning van oppervlaktedelfstoffen 'Lugo N.V. en Artival N.V.' te Dilsen-Stokkem en Maasmechelen' definitief vast. Dit GRUP werd opgesteld in functie van resterende ontginning, opvulling van de ontginningsputten en de realisatie van de nabestemming natuur.

Op 29 mei 2020 werd de voortgang van het project gerapporteerd aan de Vlaamse Regering (VR 2020 2905 MED.0169/1).

De voortgang van de resterende ontginning, opvulling en natuurinrichting van de groeve 'Lugo/Artilaval' in Dilsen-Stokkem wordt door de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid opgevolgd en in deze mededeling gerapporteerd aan de Vlaamse Regering.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld Omgeving

Beleidsdoelstelling OD 3. Gebiedsontwikkeling met sterke gebiedscoalities.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het gewestelijk RUP 'Afbakening van de gebieden voor de winning van oppervlaktedelfstoffen 'Lugo N.V. en Artival N.V.' in Dilsen-Stokkem en Maasmechelen' werd definitief vastgesteld op 23 maart 2012.

Dit GRUP werd opgesteld in functie van resterende ontginning van het aanwezige bouwzand, opvulling van de ontginningsputten en de realisatie van de nabestemming natuur. In de stedenbouwkundige voorschriften van het bestemmingsvoorschrift 'Gebied voor winning van oppervlaktedelfstoffen met nabestemming natuurgebied' werd een eindtermijn van 10 jaar na definitieve vaststelling van het GRUP vastgelegd voor de resterende ontginning, opvulling van de ontginningsputten en realisatie van de nabestemming. Het eindreliëf en de te realiseren natuurdoelstellingen zijn vastgelegd in samenspraak met het Agentschap voor Natuur en Bos.

De hoofddoelstelling van het GRUP blijft de realisatie van de nabestemming "natuur" voor het volledige plangebied van ca. 23 ha. Hiervoor is het belangrijk dat het beoogde eindreliëf en de beoogde eindinrichting, zoals aangegeven in de plannen die horen bij de vergunningen, effectief gerealiseerd worden. De definitieve natuurinrichting voorziet op een totaaloppervlakte van ca. 23,5 ha volgende types:

- 6,75 ha bos
- 2,6 ha bosrand
- 11,4 ha heide
- 2,75 ha poel- en moerasvegetatie.

In de rapportage van 29 mei 2020 (VR 2020 2905 MED.0169/1) is aangegeven welke oppervlakte van het terrein op de referentiemomenten (2020-2028) het gewenste eindreliëf dient bereikt te hebben. Tegen 2028 moet het vergunde eindreliëf worden gerealiseerd, waarna de eindafwerking van de laatste zone kan aanvangen. Tegen uiterlijk 31 december 2030 moeten alle activiteiten (opvulling en natuurinrichting) zijn beëindigd en zal het volledige gebied voor beheer overgedragen worden aan het ANB.

2. INHOUD

A. VOORTZETTING OPVULLING EN NATUURINRICHTING – AANPAK

De activiteiten in beide groevedelen worden opgevolgd door het departement Omgeving. Dit gebeurt in nauw overleg met de exploitanten van Artilaval en Grondzorg Limburg, milieucoördinatoren van beide bedrijven, ANB en de gemeente Dilsen-Stokkem. Er wordt jaarlijks een terreinbezoek georganiseerd door de exploitanten met alle betrokken partijen. Hierbij wordt inzicht gegeven in de voortgang van de resterende ontginning, opvulling van de groeves en de eindafwerking in functie van de nabestemming natuur met als doel te evalueren en waar nodig bij te sturen.

De exploitanten hebben aangegeven de totale opvulling te kunnen realiseren tegen 2028 en de volledige natuurgerichte afwerking tegen 2030. De ontginning zal afgelopen zijn binnen de looptijd van de huidige vergunningen (i.e. mei 2022) en maakt geen deel uit van een voortgezette procedure. In de bijlage bij de Mededeling aan de Vlaamse Regering ('VR 2020 2905 MED.0169/1) werd volgend ritme opgenomen:

- 31%	van het terrein het eindreliëf zal bereikt hebben	in de loop van 2021
- 42%		in de loop van 2022
- 66%		in de loop van 2024
- 86%		in de loop van 2026
- 100%		tegen eind 2028.

B. RAPPORTERING - STAND VAN ZAKEN RESTERENDE ONTGINNING, OPVULLING EN NATUURINRICHTING

De voortgang van de uitvoering wordt gerapporteerd aan de bevoegde diensten van de Vlaamse overheid via de jaarlijkse, verplichte voortgangsrapportage (Vlaam II, art. 5.18.1.2. §4) en daarnaast ook aan het gemeentebestuur van Dilsen-Stokkem.

In de mededeling aan de Vlaamse Regering van 29 mei 2020 werd een schema opgenomen dat door de exploitanten van de groeves Grondzorg Limburg en Artilaval moet worden nageleefd. In het kader van de rapportage van de voortgang van de resterende ontginning en eindafwerking is dit schema dan ook het ijkpunt om na te gaan of de exploitanten aan de gemaakte afspraken tegemoetkomen.

De situatie in beide groeves op 9 maart 2021 is weergegeven in het plan in bijlage 1 bij deze mededeling. Uit dit plan blijkt dat de activiteit in de groeves zich volop voltrekt, zowel op vlak van ontginning (in de westelijke groeve Grondzorg Limburg), als op vlak van opvulling met extern aangevoerde grond in beide groevedelen.

In de groeve Grondzorg Limburg diende voorafgaand aan de aanvulling nog een aanzienlijke partij zand en tout-venant grind te worden ontgonnen. Deze operatie leidde ertoe dat in de betreffende zones van de groeve de aanvulling aan de noordzijde van de groeve Grondzorg Limburg vertraagde, immers voor elke ontgraven m³ delfstof of grind dient eerst een gelijk volume aan extern bodemmateriaal worden aangevoerd om het 'verloren' gegane volume te compenseren alvorens er met bijkomend bodemmateriaal 'winst' kan worden gegenereerd op vlak van voortgang van de opvulling en realisatie van de eindafwerking. In deze zin is de netto opvulling eerder beperkt ten opzichte van de bruto-aanvoer.

Daarnaast werd door de exploitanten aangegeven dat ondanks de coronamaatregelen in 2020, die zowel aan vraagzijde van delfstoffen als aan aanbodzijde van bodemmateriaal tot een terugval leidden, beide exploitanten er in geslaagd zijn om de gevraagde eindafwerking van de groeves per 1 januari 2021 volgens bijgevoegd schema, zijnde 73.674 m² nagenoeg te realiseren. Uit onderstaande tabel blijkt dat er 72.641 m² eindafwerking werd gerealiseerd.

Afgewerkt tot eindreliëf (met substraat i.f.v. natuurinrichting): <ul style="list-style-type: none">Groeve Grondzorg LimburgGroeve Artilaval	19.970 m ² 24.487 m ²
Afgewerkt tot onderzijde eindafwerklaag (substraat i.f.v. natuurinrichting nog aan te brengen): <ul style="list-style-type: none">Groeve Grondzorg LimburgGroeve Artilaval	3.983 m ² 8.919 m ²
Zuidelijke zone (voormalige schoonwatervijver)	15.282 m ²
Totaal	72.641 m²

Wanneer de winning van zand en tout-venant grind in de groeve Grondzorg Limburg in het voorjaar van 2022 afloopt, zal elke aangevoerde kubieke meter volledig kunnen worden ingezet voor de effectieve aanvulling van de groeve (en niet langer als compensatie voor afgegraven volumes).

Bovendien blijkt ook de bergingscapaciteit van de nabij gelegen groeve Hermaco in de loop van 2021 te worden beëindigd, waardoor de aanvoer die in het verleden daar werd afgezet, vanaf 2021 volledig zal worden aangevoerd naar de groeve Grondzorg Limburg.

In de zones die in de loop van 2020 werden afgewerkt tot aan het vooropgestelde eindreliëf, werden de juiste substraten aangebracht in functie van het gewenste natuurdoeltype. Hierdoor werd in deze zones reeds alle kansen geboden aan de gewenste natuurontwikkeling. Voor de zones die op het

niveau van het eindreliëf liggen met uitzondering van de eindafwerklaag, zijn de nodige substraten gereserveerd om de natuurgerichte eindafwerking op korte termijn te realiseren.

Met de beheerverantwoordelijken van ANB zijn de nodige afspraken gemaakt voor de aanvoer van heideplagsel om de ontwikkeling van de gewenste vegetatietypen te bespoedigen. Ook over het tussentijds beheer van de afgewerkte groevedelen zijn afspraken gemaakt met ANB.

Er kan worden geconcludeerd dat de realisatie van het eindreliëf door middel van opvulling en de natuurgerichte afwerking nagenoeg volgens schema verloopt in de groeves Grondzorg Limburg en Artival.

Aan de noordzijde van beide groeves zijn inmiddels rond de Hoeveweg een aantal recreatieve routes aangelegd (wandelen, fietsen, ruitepad), welke in de nabije toekomst verder zullen ontwikkeld en uitgebouwd worden. Op korte termijn dient de eindafwerking en natuurinrichting aan de noordzijde ter hoogte van de groeve Grondzorg Limburg gefinaliseerd worden over een strook van ca. 200 m breedte, waardoor verstoring (zicht, stof, geluid) vanaf de Hoeveweg aanzienlijk zal verminderen.

Na realisatie van het eindreliëf en natuurinrichting kan het gebied volwaardig worden geïntegreerd binnen het natuur- en recreatief kader voor het Nationaal Park Hoge Kempen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR